
Waarom vieren we jaarfeesten?

In instellingen waar zorg geboden wordt vanuit het antroposofisch mensbeeld aan kinderen en volwassenen met een verstandelijke beperking zijn bijzondere tradities te vinden rondom het culturele en religieuze leven. Ook op de vrijeschool worden de jaarfeesten gevierd. Door het vieren van de jaarfeesten kan de verbondenheid met de natuur ervaren worden en het ritme in de wisseling van de seizoenen. Ook krijgt door het vieren van de jaarfeesten de school als sociale gemeenschap gestalte. Feesten zijn lichtjes in het jaar die ons verbinden met de kosmos en onze oorsprong. Het zijn momenten van aandacht en ontmoeting met andere mensen, waarbij rituelen rondom eten, drinken, cadeaus en bepaalde handelingen, muziek en kleding horen. Het zijn momenten van even uit de dagelijkse patronen stappen en zij vragen de nodige voor- en nabereiding. Met het vieren van jaarfeesten wordt stilgestaan bij het jaarverloop en de processen in de natuur en deze worden verbonden met de christelijke feesten. De jaarfeesten kennen een voorchristelijke oorsprong, maar zijn door de eeuwen heen verchristelijkt. Door het respect van het leven draagt het vieren van jaarfeesten bij aan de religieuze opvoeding. Door alles wat uit plezier, uit interesse en persoonlijke betrokkenheid gedaan wordt, wordt de levenswil van onze leerlingen versterkt. De jaarfeesten bieden structuur in ruimte en tijd. Het zich kunnen oriënteren in ruimte en tijd is iets wat veel van onze leerlingen niet vanzelfsprekend kunnen. Het meeleven met het jaarverloop structureert de tijd; verdeelt het jaar in verschillende seizoenen en vergroot de betrokkenheid met de levensprocessen in de natuur. Door bepaalde gewoonten en rituelen, beelden en symbolentaal in de klas wordt het wezenlijke van een bepaald feest beleefbaar gemaakt. Gewoonten en rituelen bieden onze leerlingen herkenning en houvast en geven vreugde. Daarbij is het voorbereiden met de leerlingen op een jaarfeest en de nazorg van het feest net zo belangrijk als het feest zelf.

Welke jaarfeesten vieren we?

Op Michaëlsdag (29 september) is er voor de leerlingen een activiteitenprogramma in het kader van Waldorf One World. Op de WOW-dag gaan leerlingen van veel vrijescholen in de wereld een dag werken ten behoeve van een goed doel. Ook de Blauwe Bloemleerlingen dragen hun steentje bij door een dagdeel te werken of door in een winkelcentrum een dansuitvoering te laten zien.

In de adventstijd is er elke dag adventmaandag een bijeenkomst voor de gehele school met muziek en gesproken woord en een kerstviering op de laatste schooldag voor Kerstmis. Leraren, leerlingen en ouders voeren een bijzondere versie van het Driekoningenspel op voor leerlingen en ouders. Na de stille week spelen de leerlingen een grote rol bij de paasviering. De sportdag overdag en het Sint Jansfeest 's avonds op 24 juni wordt met ouders en leerlingen en alle medewerkers van de school gevierd.

Op welke feesten/gebeurtenissen betrekken we de ouders?

De ouders van De Blauwe Bloem kunnen zich gedurende het schooljaar persoonlijk inzetten voor een jaarfeest of activiteit die jaarlijks terugkeert door:

- mee te helpen op de WOW-dag
- het maken van een adventskrans
- het bakken van lekkers voor Kerstmis en een brood voor de Witte Maaltijd (stille week)
- het mee begeleiden van het buddyuitstapje
- het mee helpen organiseren van een galafeest

- het mee begeleiden van de sportdag en het Sint Jansfeest.

Waarom rituelen in de klas?

Binnen de integratieklas De Blauwe Bloem is de christelijk-religieuze grondhouding een belangrijke en helende inspiratiebron voor het onderwijs. Speciale aandacht krijgt de religieuze ontwikkeling bij de viering van de jaarfeesten, de godsdienstlessen en bij het begin en einde van de schooldag (opmaat en afsluiting). In deze lessen wordt vooral de verbinding gelegd met de seizoenen, de herhaling en het ritme van de handelingen. Ritmische processen zijn immers de dragers van het leven. Ritme is een vormgegeven, wetmatige beweging. De herhaling van de rituelen geven onze leerlingen de terugkerende vreugde van herkenning. Een belangrijke voorwaarde om voldoende contact te leggen met het eigen lichaam, de ruimte en tijd. Door lichaamsoriëntatie in ruimte en tijd kan de Blauwe Bloemleerling voldoende aan het werk op cognitief, sociaal en praktisch gebied. Die verbinding is door de beperking van het kind, en daar nog eens bij een vermoeiende taxirit naar school, niet vanzelfsprekend aanwezig. Ook de schooldag is doortrokken van terugkerende rituelen. Rituelen zijn lichtjes op een schooldag die de leerlingen verbinden met de kosmos en oorsprong. Het zijn momenten van aandacht en ontmoeting met andere mensen en materialen. Zo worden in de ochtend dagelijks de volgende rituelen uitgevoerd, alvorens energiek en met volle overgave aan het werk te gaan.

- Het geven van een hand aan de docent/assistent (een persoonlijke ontmoeting en interesse voor elkaar).
- Het rondgaan van de klankschaal (aandacht voor het luisteren en het voorbereiden van overgangsmomenten tussen school-en thuissituatie).
- Het opzeggen van de ochtendspreuk en het zingen van ochtendlieiden (aandacht voor spraak en ritme).
- Lichaamsoefeningen en geheugensoefeningen (oriëntatie in ruimte en tijd en aandacht voor warmte, met koude handen en voeten kan je niet leren en door warmte kan het ik van het kind zich uiten!).
- Tempo-oefeningen (door tempowisseling kan de ziekelijke tendens;“vertraging of versnelling”, bij leerlingen geharmoniseerd worden).
- Aanrakingsoefeningen (het aanspreken van de tastzin, levenszin, bewegingszin en evenwichtzin).
- Het kringgesprek met de agenda (aandacht voor de sociaal-emotionele situatie van de leerling, en oriëntatie in ruimte en tijd).
- Het doornemen van het schoolprogramma (besef van de ontmoeting tussen “ik, jij en wij”).
- De terugblik (door op het eind de schooldag door te nemen, aandacht voor het geheugen en de herinnering, wat neemt de leerling mee naar huis?).